

Súd: Okresný súd Bratislava V
Spisová značka: 10C/68/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1515202724
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alena Martinusová
ECLI: ECLI:SK:OSBA5:2015:1515202724.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava V, v konaní pred sudkyňou JUDr. Alenou Martinusovou, v právnej veci navrhovateľa: Orange Slovensko, a.s., so sídlom Metodova 8, Bratislava, IČO: 35 697 270, zastúpený Advokátskou kanceláriou Bobák, Bollová a spol., s.r.o. advokátska kancelária, so sídlom Dr. VI. Clementisa 10, Bratislava, IČO: 35 855 673, proti odporcovi: Š. Š., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. XX, X., o zaplatenie istiny 72,71 € s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Súd návrh **z a m i e t a**.

Odporcovi súd náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom doručeným súdu dňa 11.02.2015 sa navrhovateľ domáhal vydania platobného rozkazu, ktorým by súd zaviazal odporcu zaplatením sumy 72,71 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,50 % ročne z dlžnej sumy od 25.10.2013 do zaplatenia, titulom neuhradenej faktúry za poskytnutie telekomunikačných služieb prostredníctvom siete spoločnosti Orange Slovensko, a.s., a to za obdobie mesiaca jún roku 2013. Zároveň sa domáhal náhrady trov konania pozostávajúcich zo zaplateného súdneho poplatku vo výške 16,50 € a trov právneho zastúpenia vo výške 59,14 €.

Navrhovateľ poukázal na to, že odporca neuhradil riadne a včas faktúru za poskytnuté telekomunikačné služby za obdobie mesiaca jún roku 2013, čím porušil zmluvné podmienky zmluvy o poskytovaní služieb GSM č. XXXXXX zo dňa 18.06.1997. Na pokus o pokonávku nereagoval žiadnou, ani čiastočnou úhradou.

Voči vydanému platobnému rozkazu č. k. 10C 68/2015-26 zo dňa 02.04.2015, doručenému odporcovi do vlastných rúk dňa 10.06.2015 podal tento v zákonom stanovenej lehote odpor. Podaním odporu bol platobný rozkaz v zmysle § 174 ods. 2 zák. č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) zrušený.

Odporca s návrhom nesúhlasil. V odpore voči vydanému platobnému rozkazu uviedol, že návrh navrhovateľa považuje za nedôvodný, pretože vo faktúre č. XXXXXXXXXXXX a č. XXXXXXXXXXXX mu účtoval dátové prenosy v SR, napriek tomu, že takúto službu nemal aktivovanú a ani o jej aktiváciu nepožiadal. Telekomunikačné služby poskytované prostredníctvom siete navrhovateľa využíval od roku 1997 do 23.07.2013. Rozhodol sa zmeniť poskytovateľa telekomunikačných služieb, preto navrhovateľa požiadal o ukončenie služieb a prenos účastníckeho čísla k inému mobilnému operátorovi, spoločnosti O2. Až od toho času mu navrhovateľ začal fakturovať spolu s dojednanými službami aj službu dátový prenos, dané faktúry sú s výnimkou položky dátový prenos uhradené.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom odporcu, prednesom právneho zástupcu navrhovateľa, oboznámením sa so Zmluvou o poskytovaní služieb GSM č. XXXXXX zo dňa 18.06.1997, Žiadosťou o zmenu účastníckeho programu zo dňa 24.05.2010, ktorých neoddeliteľnou súčasťou sú Všeobecné podmienky poskytovania verejných elektronických komunikačných služieb prostredníctvom verejnej mobilnej siete spoločnosti Orange Slovensko, a.s., pokusom o pokonávku zo dňa 10.10.2013, faktúrou č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 26.06.2013, reklamáciou zo dňa 05.11.2013, odpoveďou na reklamáciu zo dňa 12.11.2013 a ostatnými listinnými dôkazmi založenými v spise a zistil nasledovný skutkový stav:

Dňa 18.06.1997 uzavreli navrhovateľ ako dodávateľ služieb a odporca ako fyzická osoba - občan písomnú spotrebiteľskú zmluvu o poskytovaní služieb GSM č. XXXXXX. V zmluve sa účastníci konania dohodli, že súčasťou zmluvy sú aj Všeobecné podmienky poskytovania verejných elektronických komunikačných služieb prostredníctvom verejnej mobilnej siete spoločnosti Orange Slovensko, a.s. (ďalej len „VOP“). Na základe nich navrhovateľ zapožičal odporcovi 1 SIM kartu, ktorá odporcovi umožňovala využívať telekomunikačné služby navrhovateľa. Odporca dňa 24.5.2010 písomne požiadal navrhovateľa o zmenu účastníckeho programu z dojednaného Paušál 90+SMS na Paušál 3Eurá (3EUR). Navrhovateľ na žiadosť odporcu zmenu paušálneho programu vykonal, zároveň odporcu v zmysle znenia zákona č. 610/2003 Z.z. v platnom znení oboznámil s tým, že k 01.10.2006 došlo k zmene textu a názvu VOP. Odporca uvedenú zmenu akceptoval spolu so skutočnosťou, že ku dňu účinnosti uvedenej zmeny VOP sa zároveň zmenil obsah zmluvy o pripojení, ktorej súčasťou VOP sú. Faktúrou č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 26.06.2013 vyúčtoval navrhovateľ odporcovi za poskytnuté telekomunikačné služby sumu 85,76 €, pričom prvý krát mu fakturoval aj službu Dátové prenosy v SR v cene 72,33 €. Služba Dátové prenosy v SR nebola pri zmene účastníckeho programu na program Paušál 3Eurá (3EUR) v programe zahrnutá, navrhovateľ ju neskôr bez žiadosti odporcu v jeho programe aktivoval bez toho, aby ho o tom písomne, či iným spôsobom upovedomil. Odporca predmetnú faktúru za poskytnuté telekomunikačné služby uhradil, s výnimkou ceny za službu Dátové prenosy v SR. Voči pohľadávke navrhovateľa z vyúčtovanej služby Dátové prenosy v SR za mesiac jún roku 2013 podal odporca reklamáciu, ktorej však navrhovateľ nevyhovel s odvolávkou na znenie čl. 5 bod 5.1. písmeno i) VOP, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o pripojení v znení jej dodatku. Na výzvu navrhovateľa o pokonávku zo dňa 10.10.2013 odporca nereagoval ani čiastočnou úhradou. Odporca pohľadávku navrhovateľa na výzvu v dodatočne stanovenej lehote do 25.10.2013, ani doposiaľ neuhradil, čím mal porušiť zmluvné povinnosti v zmysle predmetnej zmluvy. Navrhovateľ si preto žalobou uplatňuje nárok na zaplatenie ceny za poskytnutú službu Dátové prenosy v SR spolu s úrokom z omeškania z dlžnej sumy odo dňa nasledujúceho po uplynutí lehoty na dodatočné plnenie uvedenej v pokuse o pokonávku, t.j. od 25.10.2013 do zaplatenia.

Navrhovateľ v písomnom vyjadrení k odporu zo dňa 31.08.2015 vo vzťahu k námietke odporcu, že nemal aktivovanú službu dátového prenosu a o túto službu ani nepožiadali, uviedol, že služba prenos dát/prístup k internetu je jednou zo služieb, ktoré majú účastníci na SIM karte aktivované bez toho, aby o ne žiadali. Jej sprístupnenie na SIM karte je založené na podobnom princípe ako napríklad sprístupnenie služby medzinárodné hovory, služby nezverejnenia, či zverejnenia telefónneho čísla, služby odkazová schránka, možnosti presmerovania volania a iné. Zároveň je to služba, ktorú si môže zákazník dať kedykoľvek zablokovať na zákazníkovej linke. Táto služba ponúka účastníkom možnosť využívať internet v mobile bez potreby platiť akýkoľvek mesačný poplatok, resp. bez potreby aktivácie niektorého z balíkov navrhovateľa. Sprístupnením tejto služby nevznikajú účastníkovi žiadne dodatočné náklady, pokiaľ sa rozhodne službu nevyužívať, v opačnom prípade platí účastník len za prenesený objem dát. V zmysle čl. 5, bod 5.1 písmeno i) Všeobecných podmienok poskytovania verejných elektronických komunikačných služieb prostredníctvom verejnej mobilnej siete navrhovateľa, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o poskytovaní verejných služieb má navrhovateľ právo "...kedykoľvek bezplatne aktivovať účastníkovi služby, ktorých aktivácia ani využívanie nie sú spoplatňované, spoločnosť Orange je oprávnená bezplatne aktivovať účastníkovi tiež službu, ktorej využívanie nie je bezplatné, pokiaľ je podmienkou na to, aby takto bez žiadosti aktivovaná služba mohla byť účastníkom využívaná, akýkoľvek spoločnosťou Orange špecifikovaný alebo uznaný úkon účastníka (napr. uskutočnenie volania, zaslanie SMS, zakliknutie na príslušnej webovej stránke a pod.). Spoločnosť Orange nie je povinná bez žiadosti účastníka deaktivovať službu aktivovanú podľa tohto písmena v prípade, že táto služba prestane byť poskytovaná bezplatne." O uvedenom navrhovateľ informoval odporcu už v novembri 2013, v odpovedi na reklamáciu zo dňa 8.11.2013. V danom prípade bola služba odporcovi poskytnutá, internetové dáta boli odobraté a účtované v zmysle platného cenníka. Predmetná služba bola odporcovi aktivovaná bez toho aby o ňu odporca žiadal, rovnako ako i iné ďalšie služby. Táto služba - Prenos dát/Prístup

k internetu môže byť klientom využívaná bez toho, že by za ňu platil nejaké preddavky, takže ak sa rozhodne službu využívať, zaplatí len za skutočne vyčerpaný prenos dát. Každý smartfón má aplikáciu, ktorá zákazníčkovi umožňuje vypnúť prenos dátových služieb. Pokiaľ odporca namieta, že mu nebolo oznámené aktivovanie služby prenos dát, navrhovateľ poukazuje na čl. 5, bod 5.1. písm. i) Všeobecných podmienok, z ktorého vyplýva, že navrhovateľ mal oprávnenie takúto službu aplikovať bez vedomia klienta.

Odporca pri výsluchu na pojednávaní uviedol, že navrhovateľ mu napriek jeho žiadostiam doposiaľ nepredložil žiaden dodatok k zmluve, na základe ktorého mu aktivoval službu prenos dát, teda prístup na internet. Jeho mobilný prístroj smartfón sa pripája na sieť bez toho, aby o tom vedel, napríklad sa pripojí na stránku o počasí, na Google disk. Keby vedel, že mu navrhovateľ takúto službu aktivoval, mohol by takémuto čerpaniu predísť. Bol presvedčený, že v rámci zmluvne dojednaného paušálu má aktivované len hovory, nie prístup na internet. Podľa odporcu je nemysliteľné, aby operátor aktivoval klientovi službu bez toho, aby ho o tom vopred písomne oboznámil. V tejto súvislosti poukazuje na čl. 3 Všeobecných podmienok, bod 3.7., podľa ktorého mu bol navrhovateľ povinný oznámiť podstatnú zmenu zmluvných podmienok, a to písomne. Keby vedel, že má takúto službu aktivovanú, predišiel by čerpaniu dát tým, že by si ich prenos vypol. Ak mala byť uvedená služba benefitom zo strany operátora, mala byť poskytnutá bezplatne. Odporcovi boli zo strany navrhovateľa pri zmene zmluvy odovzdané Všeobecné podmienky, zbežne si ich pozrel. Odporca poukázal na skutočnosť, že navrhovateľ mu účtoval dátové prenosi až potom, ako sa dozvedel, že chce zmeniť operátora. Predmetný smartfón má od Vianoc 2012/2013 a dátové prenosi mu dovedy nikdy účtované neboli. Nemal dôvod niečo v telefóne meniť, zapínať, či vypínať.

Zo zisteného skutkového stavu veci súd urobil tento právny záver:

Podľa § 488 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) záväzkovým vzťahom je právny vzťah, z ktorého veriteľovi vzniká právo na plnenie od dlžníka a dlžníkovi vzniká povinnosť splniť záväzok.

Podľa § 489 OZ záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone.

Podľa § 43 ods. 1 písm. a/ zák. č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách v platnom znení (ďalej len „zákon o elektronických komunikáciách“) podnik má právo na úhradu za poskytnutú verejnú službu.

Podľa § 78 ods. 9 zákona o elektronických komunikáciách zmluvy o pripojení podľa doterajších predpisov sú zmluvami o poskytovaní verejných služieb podľa tohto zákona.

Podľa § 43 ods. 12 zákona o elektronických komunikáciách účastník je povinný a) používať verejnú službu v súlade s týmto zákonom, so zmluvou o poskytovaní verejných služieb, b) platiť za poskytnutú verejnú službu podľa zmluvy o poskytovaní verejných služieb a ak to povaha služby umožňuje, až na základe predloženej faktúry, c) používať iba telekomunikačné zariadenia spĺňajúce požiadavky osobitných predpisov.

Podľa čl. 5, bod 5.1. písm. i) VOP okrem iných oprávnení upravených v týchto Všeobecných podmienkach, resp. v Zákone, má spoločnosť Orange právo kedykoľvek bezplatne aktivovať účastníkovi Služby, ktorých aktivácia ani využívanie nie sú spoplatňované, spoločnosť Orange je oprávnená bezplatne aktivovať účastníkovi tiež službu, ktorej využívanie nie je bezplatné, pokiaľ je podmienkou na to, aby takto bez žiadosti aktivovaná služba mohla byť účastníkom využívaná, akýkoľvek spoločnosťou Orange špecifikovaný alebo uznaný úkon účastníka (napr. uskutočnenie volania, zaslanie SMS, zakliknutie na príslušnej webovej stránke a pod.). Spoločnosť Orange nie je povinná bez žiadosti účastníka deaktivovať službu aktivovanú podľa tohto písmena v prípade, že táto služba prestane byť poskytovaná bezplatne.

Podľa čl. 3, bod 3.7. VOP spoločnosť Orange je povinná oznámiť účastníkovi podstatnú zmenu zmluvných podmienok, ktorá sa podľa rozhodnutie spoločnosti Orange má týkať účastníka, a to písomne (vrátane uvedenia informácií vo faktúre alebo zaslaním informačných materiálov), elektronickou poštou, službou krátkych správ (SMS, MMS) alebo telefonicky najmenej jeden mesiac pred účinnosťou takejto podstatnej zmeny zmluvných podmienok. Podstatnou zmenou zmluvných podmienok sa na účely

Všeobecných podmienok rozumie taká zmena Zmluvy, ktorá má za následok priame zvýšenie ceny služieb, ktoré účastník podľa Zmluvy využíva, alebo ktorá bude mať za následok objektívne obmedzenie práv účastníka dohodnutých v Zmluve, objektívne zhoršenie právneho postavenia účastníka alebo rozšírenie jeho povinností nad rámec povinností výslovne dohodnutých v Zmluve. Za podstatnú zmenu zmluvných podmienok sa nepovažuje zmena, ktorá spĺňa kritéria podľa predchádzajúcej vety, ktorá však vzhľadom na svoj rozsah a/alebo nevýznamný dopad na postavenie účastníka v príslušnom zmluvnom vzťahu k spoločnosti Orange nemá charakter podstatnej zmeny, a to aj z toho dôvodu, že sa možno oprávnene domnievať, že účastník by Zmluvu uzavrel aj v prípade, ak by bol vopred oboznámený s takouto zmenou zmluvných podmienok.

Podľa § 35 ods. 2 OZ právne úkony vyjadrené slovami treba vykladať nielen podľa ich jazykového vyjadrenia, ale najmä tiež podľa vôle toho, kto právny úkon urobil, ak táto vôľa nie je v rozpore s jazykovým prejavom.

Podľa § 37 ods. 1 OZ právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne, inak je neplatný.

Podľa § 41 OZ ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu.

Podľa § 52 ods. 1 OZ spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 3 OZ dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods. 4 OZ spotrebiteľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 OZ spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa ust. § 53 ods. 2 OZ za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa § 53 ods. 3 OZ ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 4 OZ za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré a) má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy, b) dovoľujú dodávateľovi previesť práva a povinnosti zo zmluvy na iného dodávateľa bez súhlasu spotrebiteľa, ak by prevodom došlo k zhoršeniu vymožitelnosti alebo zabezpečenia pohľadávky spotrebiteľa, c) vylučujú alebo obmedzujú zodpovednosť dodávateľa za konanie alebo opomenutie, ktorým sa spotrebiteľovi spôsobila smrť alebo ujma na zdraví, d) vylučujú alebo obmedzujú práva spotrebiteľa pri uplatnení zodpovednosti za vady alebo zodpovednosti za škodu, e) umožňujú dodávateľovi, aby spotrebiteľovi nevydal ním poskytnuté plnenie aj v prípade, ak spotrebiteľ neuzavrie s dodávateľom zmluvu alebo od nej odstúpi, f) umožňujú dodávateľovi odstúpiť od zmluvy bez zmluvného alebo zákonného dôvodu a spotrebiteľovi to neumožňujú, g) oprávňujú dodávateľa, aby bez dôvodov hodných osobitného zreteľa vypovedal zmluvu uzavretú na dobu neurčitú bez primeranej výpovednej lehoty, h) prikazujú spotrebiteľovi, aby splnil všetky záväzky aj vtedy, ak dodávateľ nesplnil záväzky, ktoré vznikli, i) umožňujú dodávateľovi jednostranne zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve, j) určujú, že cena tovaru alebo služieb bude určená v čase ich splnenia, alebo dodávateľa oprávňujú na zvýšenie ceny tovaru alebo služieb bez toho, aby spotrebiteľ mal právo odstúpiť od zmluvy, ak cena dohodnutá v čase uzavretia zmluvy je podstatne prekročená v čase splnenia, k)

požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku, l) obmedzujú prístup k dôkazom alebo ukladajú spotrebiteľovi povinnosti niesť dôkazné bremeno, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, mala niesť iná zmluvná strana, m) v prípade čiastočného alebo úplného nesplnenia záväzku zo strany dodávateľa neprimerane obmedzujú alebo vylučujú možnosť spotrebiteľa domáhať sa svojich práv voči dodávateľovi vrátane práva spotrebiteľa započítať pohľadávku voči dodávateľovi, n) spôsobujú, že platnosť zmluvy uzatvorenej na dobu určitú sa po uplynutí obdobia, na ktorú bola zmluva uzavretá, predĺži, pričom spotrebiteľovi priznávajú neprimerane krátke obdobie na prejavenie súhlasu s predĺžením platnosti zmluvy, o) ktoré oprávňujú dodávateľa rozhodnúť o tom, že jeho plnenie je v súlade so zmluvou, alebo ktoré priznávajú právo zmluvu vykladať iba dodávateľovi, p) obmedzujú zodpovednosť dodávateľa, ak bola zmluva uzavretá sprostredkovateľom, alebo vyžadujú uzavretie zmluvy prostredníctvom sprostredkovateľa v osobitnej forme, r) vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.

Podľa § 53 ods. 5 OZ neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 53 ods. 8 OZ ak poskytne dodávateľ spotrebiteľovi plnenie a spotrebiteľ si ho neobjednal, nie je spotrebiteľ povinný plnenie vrátiť ani ho uschovať; vylúčené sú aj ďalšie nároky dodávateľa voči spotrebiteľovi. Nevyžiadaným plnením je aj ďalšie opakujúce sa plnenie poskytnuté spotrebiteľovi na základe zmluvy uzavretej prostriedkami diaľkovej komunikácie, ak spotrebiteľ výslovne o takého plnenie nepožiadaval. Ak dodávateľ nepreukáže opak, považuje sa opakujúce sa plnenie vždy za nevyžiadané.

Podľa § 53 ods. 10 OZ neprijateľnosť zmluvných podmienok sa hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená, a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí.

Podľa § 54 ods. 1 OZ zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa § 54 ods. 2 OZ v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Súd mal za preukázané, že medzi účastníkmi na základe zmluvy o pripojení došlo k záväzkovému vzťahu, v ktorom sa zmluvné strany dohodli navzájom si poskytnúť určité plnenia v súlade so zákonom č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách (neskôr nahradený zákonom č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách); navrhovateľ poskytovať služby v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti a odporca za poskytnuté služby zaplatiť. Navrhovateľ uzatvoril zmluvu s fyzickou osobou, nie podnikateľom. Táto zmluva je svojím charakterom občianskoprávnou zmluvou, ktorá spĺňa všetky znaky typovej spotrebiteľskej zmluvy podľa § 52 a nasl. občianskeho zákonníka (OZ) a jej neoddeliteľnou súčasťou sú Všeobecné obchodné podmienky (VOP).

Občiansky zákonník podrobne špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a výslovne ustanovuje, že také ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné, a preto neplatné. Vychádza sa z predpokladu, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a oproti spotrebiteľovi so znalosťou ponúkaného tovaru a služieb, čo zodpovedá poctivému prístupu v podnikaní. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. Dodávateľ má v tvorbe spotrebiteľských zmlúv pristupovať k tvorbe zmluvných podmienok v súlade s dobrými mravmi a tak, aby bola zachovaná podstata záväzkového vzťahu medzi ním a spotrebiteľom. Spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a právnu formuláciu nemá možnosť či už vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. V prípade, ak dôjde pri výklade o obsahu spotrebiteľskej zmluvy k pochybnostiam vzhľadom na ich nejednoznačné alebo nejasné vyjadrenie, je potrebné vždy

výklad uskutočniť na prospech spotrebiteľa, ktorého treba v tomto vzťahu považovať za „slabšiu stranu“ zmluvného vzťahu.

Vychádzajúc z kontextu právnej úpravy inštitútu spotrebiteľských zmlúv, súd v snahe zachovať rovnováhu účastníkov zmluvného vzťahu, resp. poskytnúť adekvátnu ochranu právam a oprávneným záujmom odporcu (spotrebiteľa) v postavení nie úplne rovnej zmluvnej strany, skúmal obsah a účel dojednaní obsiahnutých v zmluve o pripojení v znení jej dodatku, ako aj VOP.

Navrhovateľ sa žalobou domáhal voči odporcovi zaplataenia ceny za poskytnutú službu Dátové prenosy v SR, ktorá nebola účastníkmi v zmluve o pripojení v znení jej dodatku - Žiadosti o zmenu účastníckeho programu dojednaná, odporca si ju neobjednal, avšak navrhovateľ mu ju po dlhšom čase trvania zmluvného vzťahu v mesiaci jún roku 2013 bezplatne aktivoval. Po bezplatnej aktivácii predmetnej služby ju odporcovi v priebehu fakturačného obdobia mesiaca jún roku 2013 poskytoval v rámci dojednaného účastníckeho programu, avšak bez akéhokoľvek upovedomenia. Navrhovateľ odporcovi službu aktivoval bezplatne, následne mu však za fakturačné obdobie mesiaca jún roku 2013 vyúčtoval cenu za jej užívanie v sume 72,33 €, a to v závislosti od objemu prenesených dát. Nakoľko odporca nemal vedomosť o možnosti čerpania dátových prenosov v rámci aktivovanej služby, túto vedome nevyužíval, k dátovým prenosom došlo v dôsledku automatických aktualizácií mobilného zariadenia smartfónu. Súd sa v tomto smere stotožnil s tvrdením odporcu, že nebolo dôvodné zabezpečovať jeho mobilné zariadenie smartfón pred automatickým čerpaním dát napríklad v rámci prednastavených aktualizácií softvéru a jednotlivých aplikácií mobilného zariadenia. Odporca si bol totiž od začiatku používania svojho smartfónu vedomý, že v rámci dojednaného účastníckeho programu nemá poskytovanie služby Dátové prenosy v SR zahrnuté, preto neobstojí argumentácia navrhovateľa, že tento bol povinný deaktivovať si vo svojom mobilnom zariadení funkciu „Povolenie dátových prenosov“ aby tak predišiel možnosti automatického prenosu dát. Aj za predpokladu dôslednej znalosti funkcií smartfónu jeho užívateľom - odporcom, tento v prejednávanej veci nebol povinný technicky svoje zariadenie zabezpečiť pred automatickými aktualizáciami pre prípad, že by mu navrhovateľ bez upovedomenia bezplatne aktivoval a následne účtoval službu prenosu dát.

Pre posúdenie oprávnenosti nároku navrhovateľa musel súd ako predbežnú otázku riešiť, či právny úkon - zmluva o pripojení v znení jej dodatku, ktorej neoddeliteľnou súčasťou sú VOP bola uzatvorená platne. Za použitia citovaných ustanovení § 37 - 40 OZ, ktoré upravujú podmienky platnosti právnych úkonov, súd zistil, že VOP v časti článku 5, bod 5.1. písm. i) neboli dojednané platne.

Navrhovateľ dôvodnosť žalobou uplatneného nároku na zaplataenie ceny za poskytnutú službu Dátové prenosy v SR, ktorú odporcovi bez žiadosti aktivoval a následne za obdobie mesiaca jún roku 2013 vyfakturoval, spolu s úrokom z omeškania z dlžnej sumy, opieral výlučne o zmluvné dojednanie obsiahnuté v čl. 5 bod 5.1. písm. i) VOP v znení:

„Okrem iných oprávnení upravených v týchto Všeobecných podmienkach, resp. v Zákone, má spoločnosť Orange právo kedykoľvek bezplatne aktivovať účastníkovi Služby, ktorých aktivácia ani využívanie nie sú spoplatňované, spoločnosť Orange je oprávnená bezplatne aktivovať účastníkovi tiež službu, ktorej využívanie nie je bezplatné, pokiaľ je podmienkou na to, aby takto bez žiadosti aktivovaná služba mohla byť účastníkom využívaná, akýkoľvek spoločnosťou Orange špecifikovaný alebo uznaný úkon účastníka (napr. uskutočnenie volania, zaslanie SMS, zakliknutie na príslušnej webovej stránke a pod.). Spoločnosť Orange nie je povinná bez žiadosti účastníka deaktivovať službu aktivovanú podľa tohto písmena v prípade, že táto služba prestane byť poskytovaná bezplatne.“

V danom prípade je nesporné, že uvedené dojednanie ohľadne aktivácie služieb dodávateľom bez žiadosti účastníka, ktoré súd podrobil dôkladnému gramatickému a logickému výkladu je nezrozumiteľné, a preto súd vyvodil záver, že čl. 5 v bode 5.1. písm. i) VOP, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť zmluvy o pripojení v znení jej dodatku je neplatný a nemožno naň s poukazom na ustanovenie §§ 37 ods. 1 a 41 OZ prihladať.

Neplatnosť právneho úkonu podľa § 37 OZ je neplatnosťou absolútnou od začiatku bez ohľadu na to, či sa niekto dôvodu neplatnosti dovolal, resp. či bolo vydané súdne rozhodnutie určujúce, že právny úkon je neplatný. Právne úkony postihnuté absolútnou neplatnosťou nemajú za následok vznik, zmenu alebo zánik práva alebo povinnosti. Absolútna neplatnosť právneho úkonu nastáva priamo zo zákona /ex lege/ a pôsobí od začiatku /ex tunc/ voči každému.

Právny úkon je nezrozumiteľný, ak jeho obsah je vyjadrený tak nejasne, že ani pomocou výkladu v zmysle § 35 ods. 2 a 3 nemožno ustáliť, čo sa ním chcelo vyjadriť. Znenie predmetného článku nemožno považovať za zrozumiteľné dojednanie, pretože text ustanovenia je zmätočný a nejasný. V prvej vete ustanovenia absentujú logické väzby spájajúce jednotlivé časti zloženej vety (súvetia), následkom čoho je nezrozumiteľnosť celého kontextu ustanovenia. Gramatický výklad je priamočiary jazykový výklad normy z jej textu. Časti súvetia podrobené gramatickému výkladu či už jednotlivo, ako aj v ich vzájomnej súvislosti nie sú jasné a zrozumiteľné, čo adresátovi, ktorým je v danom prípade spotrebiteľ neumožňuje správne pochopenie textu dojednania. Logický výklad hľadá medzi normami logické súvislosti. Ani logickým výkladom nie je možné objasniť obsah dojednania tak, aby bol jeho význam jasný a dobre pochopiteľný. Prvé súvetie dojednania je koncipované nejasne tým, že jeho text je štylizovaný nelogicky a zmätočne, čo vo vzťahu k jeho ostatným častiam robí celé dojednanie nezrozumiteľným.

V nadväznosti na uvedené je potrebné uviesť, že v § 54 ods. 2 OZ je zakotvené významné výkladové pravidlo, ktoré sa týka obsahu spotrebiteľských zmlúv. Týmto dochádza k modifikácii výkladového pravidla zakotveného v § 35 ods. 2 OZ, ktoré sa týka výkladu právneho úkonu pre oblasť spotrebiteľských zmlúv. Občiansky zákonník a Smernica č. 93/13/EHS zhodne vychádzajú z toho, že väčšina spotrebiteľských zmlúv má charakter adhéznej (formulárovej) zmluvy vopred pripravenej dodávateľom. V prípade, ak dôjde pri výklade obsahu spotrebiteľskej zmluvy k pochybnostiam, vzhľadom na jeho nejednoznačné alebo nejasné vyjadrenie, je potrebné výklad vždy uskutočniť v prospech spotrebiteľa. Účastníci zmluvného vzťahu sú pri úprave zmluvných vzťahov povinný odstrániť všetko, čo by mohlo viesť k vzniku rozporov.

V prejednávanej veci sa jedná o tzv. formulárovú zmluvu vopred pripravenú navrhovateľom ako dodávateľom, ktorej neoddeliteľnou súčasťou sú VOP. S prihliadnutím na povahu dokumentu VOP, ktorého obsah nemôže spotrebiteľ reálne ovplyvniť a pre rozsiahlosť textu písaného drobným písmom a právnickým jazykom má v bežnej praxi často problém ho vôbec pozorne a s pochopením prečítať, považuje súd konanie navrhovateľa spočívajúce v nezrozumiteľnej formulácii dotknutého článku VOP za konanie odporujúce účelu rozsiahlej právnej úpravy inštitútu spotrebiteľských zmlúv. Odporca ako spotrebiteľ je počínaním navrhovateľa, ktorý si predmetnou žalobou uplatňuje voči nemu nárok z nezrozumiteľne štylizovaného dojednania VOP, na svojich právach ukrátený. Takéto ustanovenie VOP koncipované navrhovateľom a trpiace vadou znemožňujúcou pochopiť jeho význam je s ohľadom na postavenie odporcu - spotrebiteľa nutné považovať za ustanovenie, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (neprijateľná podmienka). Navyše, ak by aj dotknuté dojednanie nebolo nezrozumiteľné, avšak vymedzovalo by jednostranné oprávnenie navrhovateľa kedykoľvek účastníkovi aktivovať služby, ktoré môžu byť spoplatnené, pričom neboli zmluvne dojednané, taktiež by malo povahu neprijateľnej podmienky výrazne znevýhodňujúcej stranu odporcu v zmluvnom vzťahu.

Súd ďalej vo vzťahu ku konaniu navrhovateľa v spotrebiteľskom vzťahu s odporcom dodáva, že jeho správanie v súvislosti s aktiváciou služby Dátové prenosy SR sa javí byť aj v rozpore s dobrými mravmi. Nasvedčuje tomu skutočnosť, že k bezplatnej aktivácii služby, ktorej čerpanie bolo následne spoplatnené, došlo počas trvania niekoľkoročného zmluvného vzťahu účastníkov konania prvýkrát až po tom, čo odporca navrhovateľa oboznámil so svojou vôľou zmluvný vzťah ukončiť, a to z dôvodu zmeny poskytovateľa verejných elektronických komunikačných služieb. Takéto konanie sa prieči dobrým mravom, keďže nerešpektuje súhrn spoločenských, kultúrnych a mravných noriem, ktoré v historickom vývoji osvedčujú istú nemennosť, vystihujú podstatné historické tendencie, sú rešpektované rozhodujúcou časťou spoločnosti a majú povahu noriem základných.

Súd tiež považuje za potrebné uviesť, že aj v prípade, že by článok 5 bod 5.1. písm. i) VOP netrpel vadou pre ktorú je nezrozumiteľný, nebolo by možné nároku navrhovateľa vyhovieť, pretože tento nie je dôvodný. Navrhovateľ požaduje od odporcu zaplatenie ceny za čerpanie dát v rámci poskytnutej služby Dátové prenosy v SR, ktorú odporcovi v zmysle predmetného dojednania VOP bezplatne a bez jeho žiadosti aktivoval. Navrhovateľ si však pri aktivácii nesplnil povinnosť dojednanú v článku 3 bod 3.7. VOP oznámiť odporcovi takúto podstatnú zmenu zmluvných podmienok, a to písomne, elektronickou poštou, službou krátkych správ alebo telefonicky najmenej jeden mesiac pre účinnosťou zmeny. Odporca teda nemal vedomosť o aktivácii služby, ktorej využívanie je spoplatnené a k čerpaniu dát v rámci poskytnutej služby došlo bez jeho vôle pri automatickej aktualizácii mobilného zariadenia smartfónu.

Súd po takomto vyhodnotení VOP, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť zmluvy o pripojení v znení jej dodatku, konštatuje neplatnosť článku 5 bod 5.1. písm. i) VOP, o ktorý navrhovateľ opiera svoj nárok, v súlade s §§ 37 ods. 1 a 41 OZ. V dôsledku neplatnosti VOP v predmetnej časti súd návrh navrhovateľa na zaplatenie istiny 72,71 € s príslušenstvom v celom rozsahu zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. Odporca mal v konaní úspech, nakoľko mu však trovy konania nevznikli, súd mu ich nepriznal. V súvislosti so súdnym poplatkom za podaný odpor voči platobnému rozkazu odporcovi trovy nevznikli, nakoľko tento je v postavení spotrebiteľa v zmysle § 4 ods. 2 písm. za) zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch v znení neskorších predpisov od platenia súdnych poplatkov pre celé konanie oslobodený.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Bratislave v písomnom vyhotovení, dvojmo. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Z písomne podaného odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sa ním sleduje, musí byť podpísané a datované. V odvolaní sa má ďalej uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (ako má odvolací súd rozhodnúť).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p., t.z.:

1. rozhodlo sa vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,
2. účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,
3. v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
4. sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,
5. účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,
6. rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát,
7. súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec tým, že nepoužil správne ustanovenia právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav
8. sa rozhodlo bez návrhu, nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané zanikli alebo ak také dôvody neexistovali,

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia podľa osobitného zákona.